

Nog een laatste Nieuwsbrief met een paar belangrijke mededelingen vlak voor de zomervakantie.

Allereerst hebben we gemerkt dat vergeleken met voorgaande jaren weinig inschrijvingen zijn voor onze interessante trainingen en workshops. Misschien komt dat doordat we jullie hierover niet meer rechtstreeks hebben gemaild. Ga naar deze [link](#) en schrijf je in!

De trainingen staan open voor leerkrachten, dus aan jullie ook het verzoek om deze Nieuwsbrief naar jullie leerkrachten te mailen of hen met de link op de hoogte te stellen van de inschrijfmogelijkheden.

Daarnaast gaat onze toegewijde collega Yvonne Maessen na dit schooljaar met pensioen. Yvonne heeft een lange en gewaardeerde staat van dienst bij het samenwerkingsverband. We zullen haar missen! Lees haar afscheidsinterview verderop in de Nieuwsbrief.

In deze Nieuwsbrief vind je verder een verslag van de inspirerende conferentie over inclusief onderwijs, informatie over IB-modules voor startende IB-ers en een korte introductie van de nieuwe teamleider Jelly Lindeboom. Vergeet tot slot ook niet om de korte mededelingen in deze Nieuwsbrief te lezen.

We wensen iedereen een heel fijne zomervakantie!

**Samen zorgen voor
een dekkend
onderwijsaanbod!**

'Soms moet je tegen de stroom inzwemmen'

Yvonne Maessen, coördinator BOOT bij het SWV Waterland, gaat na de zomervakantie met pensioen en blikt terug op haar 42-jarige loopbaan.

'In die afgelopen decennia is er veel veranderd in het onderwijs: het belang van diploma's is groter geworden. Tegenwoordig moet iedereen geschoold zijn en zijn of haar talenten kunnen ontwikkelen. De huidige maatschappij stelt veel eisen aan alle mensen en dus ook aan kinderen. Niet iedereen kan het hoge tempo bijbenen en dat betekent voor werknemers in het onderwijs de uitdaging om alle kinderen iets passends te bieden.'

'Bovendien zijn er telkens nieuwe inzichten in het onderwijs. Neem bijvoorbeeld hoogbegaafdheid. Dit werd lange tijd gezien als een luxeprobleem, terwijl we nu weten dat dit zeker niet het geval is. Een ander voorbeeld: traumasensitief lesgeven. Dat woord bestond 15 jaar geleden nog niet, maar tegenwoordig heeft de cursus over dit onderwerp de meeste inschrijvingen.'

Weer Samen naar School

'Ik ben onderwijskundige en GZ-psycholoog en ben in 1981 na mijn studie in Amsterdam gaan werken bij wat toen de Schooladvies- en begeleidingsdienst heette. Ik heb mij met heel veel zaken beziggehouden: van het samenvoegen van kleuter- en lagere school, het vernieuwen van rekenonderwijs of onderzoeken van kinderen, tot het opzetten van het project Weer Samen naar School in 1990. Dat laatste vormde de start van de Samenwerkingsverbanden. Binnen het SWV Waterland werd een platform ingericht waarin de expertise van Jeugdarts GGD, jeugdzorg BJJ, leerlingbegeleiders van de schoolbegeleidingsdienst en vertegenwoordigers van de scholen werd gebundeld. Je kunt dit zien als de voorloper van wat nu het Breed Onafhankelijk Ondersteuningsteam (BOOT) heet.'

'Er zijn veel mooie momenten in mijn loopbaan geweest. Ik kijk met veel plezier terug op de jaarlijkse Tweedaagse WSNS-conferenties in de bossen bij Lunteren, waar we samen hard hebben gewerkt aan het opstellen van een prachtig nieuw zorgplan voor het SWV Waterland. Het project WSNS is een voorloper van wat wij nu Passend Onderwijs noemen.'

Yvonne Maessen

Puzzeltjes oplossen

'Uitdagende vraagstukken vind ik het meest boeiend aan mijn werk. Ik noem dit het oplossen van puzzeltjes. Alle partijen meekrijgen met goede communicatie. Samenwerken betekent vooral ook zorgvuldig luisteren, verbinding zoeken, de tijd durven nemen en niet te snel willen gaan. Ik heb thuis een waardevolle poster hangen met de tekst: Waarom die haast? Weet jij wanneer je werk af is?'

'In mijn werk moet je soms tegen de stroom in durven zwemmen, out-of-the-box denken en de grenzen van de wet opzoeken. Over je eigen schaduw heen durven stappen en ergens voor gaan in de overtuiging dat loslaten geen optie is. Ik noem dit het zoeken naar het muizengaatje. Gelukkig ben ik een geboren optimist.'

Uit zesde versnelling

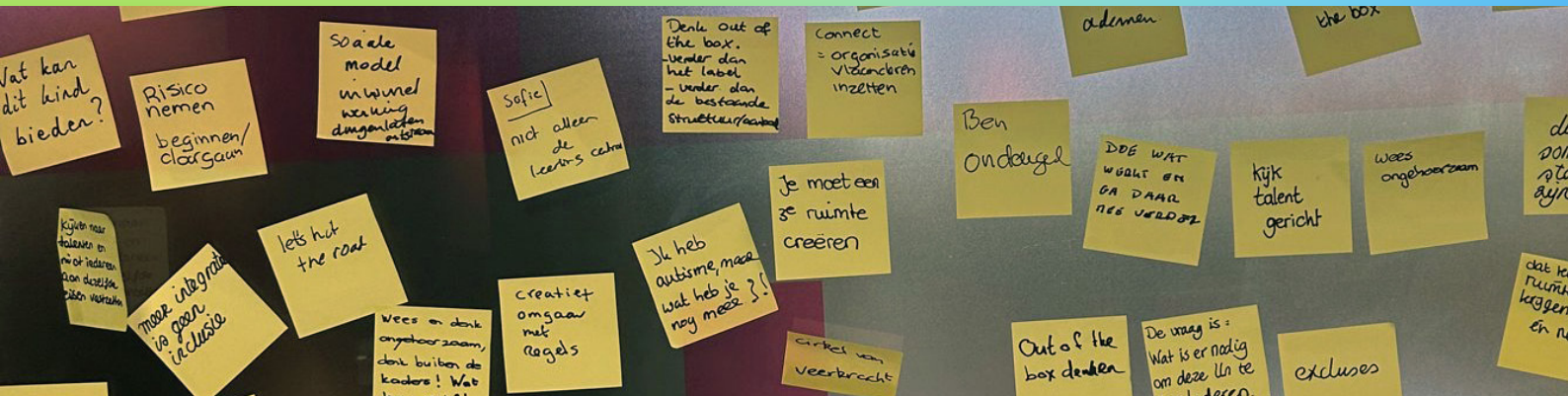
'Natuurlijk ga ik na mijn werk mijn collega's en mijn contacten met de scholen en de organisaties missen. Maar ik kijk terug op een periode waarin ik me met veel betrokkenheid en plezier heb mogen inzetten om het verschil te maken voor de meest kwetsbare leerlingen, zoals de laatste tijd voor de groep thuiszittende leerlingen. Want elke leerling heeft het recht op een positieve onderwijservaring. Een belangrijke basis voor het verdere leven.'

'Ik krijg straks meer tijd en energie voor andere dingen, zoals lezen, fietsen in Nederland, tijd voor de kinderen en kleinkinderen en voor onze vrienden. Ik hou erg veel van koken en gezellig samen eten. Maar eerst ga ik proberen om uit de zesde versnelling te komen! Ik ben ervan overtuigd dat het Samenwerkingsverband ook zonder mij gewoon doordraait. En er is inmiddels een opvolger voor mijn functie gevonden.'

Inclusief onderwijs

Inspirerende conferentie inclusief onderwijs

Denk vooral buiten de kaders. Dat is een van de conclusies van de boeiende conferentie op 15 juni over inclusief onderwijs, georganiseerd door Samenwerkingsverbanden po en vo Waterland en de gemeenten in de regio Waterland.

Vanaf zijn eerste zin wist dagvoorzitter Thijs de Lange alle aanwezigen en diverse sprekers aan zich te binden. De Lange introduceerde zichzelf kort en deelde openlijk zijn persoonlijke uitdagingen: hij is geboren met een zuurstofgebrek en een milde vorm van cerebrale parese, een hersenaandoening waardoor zijn bewegingen en spraak net iets trager gaan. Zijn typische stemgeluid dwong het publiek om aandachtig te luisteren naar zijn woorden in de zaal van evenementenlocatie H2O in Purmerend.

De eerste spreker, Sofie Sergeant, hoofddocent Burgerschap & Inclusie aan de Hogeschool Utrecht, benadrukte dat inclusief onderwijs samenwerking vereist en gebruikmaking van de expertise van anderen. Inclusie is volgens haar geen proces dat voortgeduwd moet worden, maar een proces waarbij out-of-the-box denken belangrijk is. Hoe kan wél iets mogelijk worden gemaakt? Sergeant moedigde scholen aan een rock-'n-roll attitude aan te nemen: kijk buiten de gebaande paden en zoek inspirerende rolmodellen die uitdagingen hebben overwonnen. Ook sprak ze over het belang van het bouwen van scholen die alle leerlingen het gevoel moeten geven erbij te horen. 'Universal design for learning', noemde ze dat.

Normaal mens

Na een korte pauze werd Beno Schraepen, orthopedagoog en lector aan de Artesis en Plantijn Hogeschool in Antwerpen geïntroduceerd als de tweede spreker. Als auteur van het boek 'Exclusies: wat uitsluiting doet met mensen' bracht hij het publiek aan het denken met confronterende uitspraken. 'We hebben segregatie en uitsluiting vanuit de zorg genormaliseerd. Het zit in ons DNA', zei hij.

Inclusief onderwijs

Net als: 'Speciaal onderwijs bestaat bij de gratie van beperkt regulier onderwijs.' En hij legde een paradox op tafel: verschillen van de norm versus verschillen als norm. Schraepen vertelde aan de hand van zijn boek dat er weinig interactie is tussen mensen met en mensen zonder handicap. Zo heeft de overgrote meerderheid nog nooit een gesprek gevoerd met mensen met een beperking.

Bovendien blijken mensen met een beperking 'het gehandicaptenwereldje' soms ontzettend zat te zijn. Schraepen haalde een uitspraak van iemand aan: 'Ik ken geen leeftijdsgenoten zonder handicap.' Schraepen benadrukte dat inclusie begint met het doorbreken van barrières en het wegnemen van excuses.

'Speciaal onderwijs bestaat bij de gratie van beperkt regulier onderwijs.'

Bert Wienen was de derde spreker van de dag. Hij nam het podium met zijn betoog getiteld: 'Weten we van gekkigheid nog wel wat normaal is?' Wienen deelde zijn persoonlijke verhaal over een ongeluk dat hem op jonge leeftijd trof, waardoor hij opnieuw moest leren lopen en eten. Hoewel hij erin slaagde beide vaardigheden te herwinnen, vereiste dit een grote dosis wilskracht. Hij merkte op dat iedereen hem voortdurend wilde 'helpen', wat betekende dat steeds meer weerstand voor hem werd weggenomen. De enige persoon die hem destijds als een 'normaal mens' behandelde, was zijn fysiotherapeut. Deze therapeut nam geen genoegen met het beklimmen van slechts enkele treden van een trap; hij was pas tevreden als de hele trap werd overwonnen. Wienen pleitte ervoor om de verwachtingen hoog te houden in plaats van weerstand weg te nemen.

Inspirerende post-its

Wienen wees ook nog op een verontrustende statistiek: enkele jaren geleden maakte 1 op de 27 kinderen gebruik van jeugdhulp, maar inmiddels is dit aantal gestegen naar 1 op de 7. Hij legde de oorzaak hiervan bij het taalgebruik dat wordt gehanteerd. Het 'probleem' wordt besproken in medische termen, vervolgens wordt het ingebed in een medisch kader waarin wordt gesteld dat er niets kan worden gedaan zonder een duidelijke diagnose. En ten slotte wordt er behandeling voorgeschreven, vaak met

'1 op de 7 kinderen maakt gebruik van jeugdhulp'

speciaal onderwijs als oplossing. Wienen benadrukte dat deze benadering talloze nadelen heeft, zoals het creëren van aparte klassen en speciale ondersteuning en het gevaar van lage verwachtingen en daarmee gepaard gaande lagere resultaten.

Inclusief onderwijs

Hij gebruikte de metafoor van de brandweer die bij een brandende flat arriveert en zegt: 'Het is een flat, daar doen we niets aan want we hebben geen ladders op deze wagen.'

De uitsmijter van de dag was Thomas Smit, ervaringsdeskundige in het speciaal onderwijs: 'Iedereen mocht mij op die school', antwoordde hij op de vraag wat zijn droomschool was. Smit kwam al op jonge leeftijd in een rolstoel terecht. Hij volgde speciaal onderwijs op een school 50 kilometer van huis maar miste daardoor vrienden in zijn woonomgeving: bijna niemand kende hem. Na het speciaal basisonderwijs ging Thomas naar een regulier vmbo. Dat ging aanvankelijk goed, maar vanaf het derde jaar werd hij gepest. Dat had volgens Thomas te maken met de onzekerheid van de leerlingen. Hij heeft geen diploma gehaald en kon daardoor ook niet naar een vervolgopleiding. Als hij had mogen kiezen tussen regulier of speciaal geeft Thomas aan: 'Regulier voortgezet onderwijs werkt beter als je ook start op regulier onderwijs.'

Thomas Smit

Er was de hele dag opmerkelijke eensgezindheid: inclusief onderwijs vereist samenwerking tussen samenwerkingsverbanden, scholen en gemeenten. De opbrengst van de conferentie werd weergegeven in een inspirerend symbool: een groot raam bedekt met inspirerende post-its waarbij één de dag goed samenvatte: 'We moeten kinderen leren omgaan met elkaar'.

Presentaties en handouts

De presentaties en handouts van deze dag kan je opvragen via info@swwaterland.nl.

IB-modules voor (startende) intern begeleiders

Ontdek de kracht van samenwerking in het onderwijs!

In deze inspirerende cursus, geleid door Femmy Sandtke en Jaap Schilder, duiken we in de actuele ontwikkelingen en inzichten om samenwerking op het gebied van Passend Onderwijs te versterken. We bespreken hoe je ondersteuning kunt stapelen en kunt motiveren binnen het ontwikkelingsperspectief. We bekijken wanneer en op welke wijze je arrangementen kunt inzetten en hoe intervisie en reflectie je beroepshouding in de onderwijspraktijk kan versterken.

Belangrijke vragen die tijdens de cursus aan bod komen: Hoe vertaal je de visie van de school naar passend onderwijs en inclusie? Hoe kun je de leerlingondersteuning professionaliseren en de mogelijkheden van het team en externen onderzoeken? Hoe kan de samenwerking met het Samenwerkingsverband eruitzien?

Tijdens de bijeenkomsten zullen intervisie en reflectie op de beroepshouding in de eigen onderwijspraktijk aan bod komen. Je voert praktijkopdrachten uit en krijgt waardevolle feedback van collega's. Ontdek de kracht van samenwerking om passend onderwijs en inclusie te realiseren. Laat je inspireren!

Cursusdata:

woensdag 27 september	Wie zijn wij? (APO/, trajectbegeleiding/oudersteunpunt, arrangementen, TLV etc.)
woensdag 11 oktober	Oplossingsgerichte gesprekken (De trein van boos naar middel), Sociale kaart, het netwerk en de ketenpartners
woensdag 1 november	Passend onderwijs en de route naar meer inclusief onderwijs
Inloop:	15:30 uur koffie/thee en broodje
Aanvang:	16:00 uur
Einde:	20:00 uur

Terugkombijeenkomst nog nader te bepalen.

Nieuwe teamleider

Jelly Lindeboom (44)

Per 1 september teamcoördinator bij SWV Waterland, momenteel nog onderwijsspecialist bij het SWV Amstelronde

Hiervoor...

Heb ik sinds de start van passend onderwijs bij het Samenwerkingsverband Amstelronde gewerkt als onderwijsspecialist. Vanuit deze rol sloot ik als onafhankelijk deskundige aan bij ondersteuningsteams: samen puzzelen wat er voor en rondom een kind kan worden georganiseerd om het onderwijs zo passend mogelijk te maken. Daarnaast ben ik betrokken geweest bij het organiseren van scholing voor IB'ers en leerkrachten binnen dit SWV. Ook heb ik me bezig gehouden met thuiszitters en de afstemming met jeugdhulp.

Naast mijn werk...

Woon ik in Ouderkerk aan de Amstel met mijn man en zoon (15) en dochter (12). Ik hou van gezelligheid en geniet van etentjes met familie en vrienden. Een van mijn hobby's is dan ook koken. Daarnaast beoefen ik korfbal en ben ik actief betrokken bij de vereniging als vrijwilliger, onder andere als jeugdtrainer en natuurlijk in de keukenploeg.

Actuele mededelingen

Waterlandse Overstap

Voor het nieuwe schooljaar is weer een protocol opgesteld om het proces van de overgang van de basisschool naar het voortgezet onderwijs voor iedere leerling zo goed mogelijk te laten verlopen.

Het protocol De Waterlandse Overstap is te vinden op de website:

<https://www.swvwaterland.nl/scholen/waterlandse-overstap/>

Trainingen/workshops en presentaties

Het SWV organiseert ook komend schooljaar diverse trainingen/workshops en presentaties. Denk hierbij aan onderwerpen als Taalontwikkelingsstoornis (TOS), ondersteuning bij autisme of een thema als de fijne motoriek van het schrijven.

Aanmelding is noodzakelijk en in sommige gevallen is er een maximaal aantal deelnemers. Wees er dus snel bij en schrijf je in! Zie voor meer informatie:

<https://www.swvwaterland.nl/scholen/trainingen/>

Nieuwsbrief

Wil je geen informatie vanuit het SWV meer missen? Schrijf je dan in voor onze Nieuwsbrief via de link op de website: <https://www.swvwaterland.nl/downloads/#nieuwsbrieven>

Zijn er (personele) wijzigingen voor komend schooljaar?

Wij houden graag onze administratie up-to-date. Wijzingen, zoals een nieuwe IB-er, een nieuwe directeur of een wijziging in mailadressen binnen de organisatie kun je mailen naar:

info@swvwaterland.nl

Agenda 2023-2024

Waterlandse Overstap

Datum: donderdag 21 september 2023
Tijdstip/locatie: 16:00 uur (inloop 15:30 uur) bij (locatie nog nader te bepalen)

Themamiddagen IB'ers

Data: dinsdag 14 november 2023
dinsdag 9 april 2024
Tijdstip/locatie: 13:00 uur tot ±15:30 uur (locatie nog nader te bepalen)

IB-modules voor (startende) IB'ers

Datum: woensdag 27 september 2023
Tijdstip/locatie: 16:30 uur (inloop 16:00 uur) - 19:30 uur (locatie nog nader te bepalen)
Thema informatiebijeenkomst:
Wie zijn wij? (APO, trajectbegeleiding/oudersteunpunt, arrangementen, TLV etc.)

Datum: woensdag 11 oktober 2023
Tijdstip/locatie: 16:30 uur (inloop 16:00 uur) - 19:30 uur (locatie nog nader te bepalen)
Thema informatiebijeenkomst:
Oplossingsgerichte gesprekken (de trein van boos naar middel), Sociale kaart, het netwerk en de ketenpartners

Datum: woensdag 1 november 2023
Tijdstip/locatie: 16:30 uur (inloop 16:00 uur) - 19:30 uur (locatie nog nader te bepalen)
Thema informatiebijeenkomst:
Passend onderwijs en de route naar meer inclusief onderwijs

Deze en alle overige actuele agendapunten en het vakantieoverzicht staan ook op de website:

<https://www.swvwaterland.nl/scholen/agenda/>